

Паметникът на Съветската армия, окупирала България на 8 септември 1944 г., продължава да е разделителна линия между българите

21 години след падането на Берлинската стена и рухването на комунизма.

Това показва обществената дискусия, посветена на монумента, организираната от Българския хелзински комитет днес в София. ([Тук може да чуете аудиозапис на дискусията](#)).

Дебатът продължи повече от 4, 30 часа, като в него взеха участие представители на различни поколения, институции и организации.

Дискусията се проведе седмица, след като [една от композициите на монумента беше атрактивно изрисувана от неизвестен художник,](#) трансформирал съветските войници в герои от американските комикси.

Графитът повдигна въпроса за мястото на паметника сред обществото, политическите партии и Столичния общински съвет, а анонимната творба беше заличено по тъмна доба от хората на Светлана Шаренкова от Форум „България – Русия“.

По време на общественият дебат се изведоха няколко основни тези, сред които: .

Княжеската градина заменя паметника на съветските окупатори

Написано от Христо Христов
Сряда, 29 Юни 2011 17:36

- Институциите да изчакат решението на гражданите за съдбата на паметника;
- Монументът е място на памет с разделителни позиции;
- Живеем в историята и не може да бъдем безразлични към нея;
- Паметникът може да се превърне в зона за съвременно изкуство;
- Централното място в столицата трябва да бъде освободено от лъжата;
- Истинският дебат е „за” и против” голямата лъжа за Съветската армия „освободителка” и за пропускането да се говори в обществото за окупацията ѝ на България.

Политологът Владимир Шопов изтъкна, че въпросът за мястото на паметника се е превърнал във високо волтово поле на политическо напрежение. То може да бъде преодоляно.

Той смята, че е необходимо такова решение, което да е исторически вярдо до това, което се е случило в българската история.

Журналистката Диана Иванова изрази мнение, че е невъзможно да се осъществи синтез, така че хората да знаят какво е било и какво е в момента това място за София.

Историкът проф. Пламен Цветков припомни, че няма нито един загинал съветски войник на територията на България.

Други участници в дискусиата подкрепиха тезата като поставиха въпроса на редактиране на текста на паметника, който не отразява историческата истина – „На Съветската армия освободителка от признателния български народ”, а посочиха, че навремето БКП не е питала обществото за построяването му.

Княжеската градина заменя паметника на съветските окупатори

Написано от Христо Христов
Сряда, 29 Юни 2011 17:36

Група млади архитекти споделиха своята гледна точка, като посочиха, че повечето хора от новото поколение възприемат паметника като декор. Според тях решението за съдбата на монумента трябва да бъде оставен на младите хора.

Архитект Димитър Паскалев припомни случилото се миналото лято, когато беше реализиран проектът „Шишман диша” и едноименната улица в столицата беше затворена за движение, с няколко артистични мероприятия беше превърната в център на положителна обществена емоция на хората, които се стекоха там. Според него този опит може да се използва и при решаването на проблема с паметника, като територията около него бъде превърната в място, което не разединява, а обединява хората. Той смята, че институциите трябва да се допитат най-вече до потребителите на това място – младите хора.

Други участници в дискусиата обаче опонираха на младите архитекти, посочвайки, че въпросът не следва да се дели на поколенчески.

Валентина Маринова, психолог и представител на [гражданската инициатива за демонтиране на паметника](#), посочи, че откакто стартира инициативата миналия ноември са правени всячески опити тя да остане невидима за обществото, както е невидима и темата за жертвите на комунизма в България.

Славомир Генчев подчерта, че именно благодарение на гражданската инициатива, която "хвърли камък в блатото" са се случили събитията около паметника през последните месеци.

Журналистът Иво Инджев напомни, че истинският дебат е за голямата лъжа, която българското общество продължава да търпи с присъствието на паметника на съветските окупатори. По думите му България не е била освободена от Съветската армия, а окупирана, факти, които се премълчават обществото. „Да се твърди, че си благодарен на окупаторите си е абсурдно нещо”, заяви той. Инджев сравни паметникът на Незнайния воин вкопан в основите на църквата „Света София” и „паметника на ниво една съветска жертва, който стъпчи агресивно в центъра на столицата ни”.

Княжеската градина заменя паметника на съветските окупатори

Написано от Христо Христов
Сряда, 29 Юни 2011 17:36

